

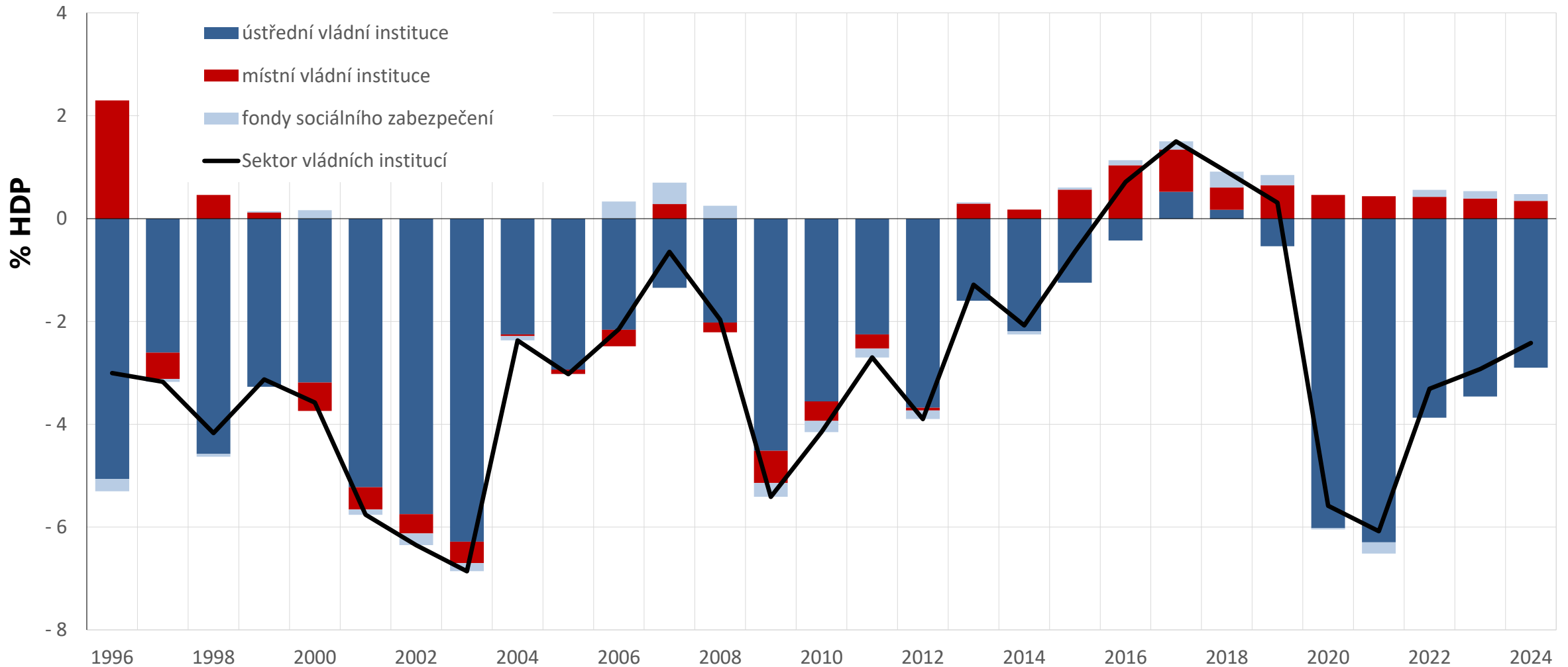
Aktuální otázky hospodaření obcí

leden 2023

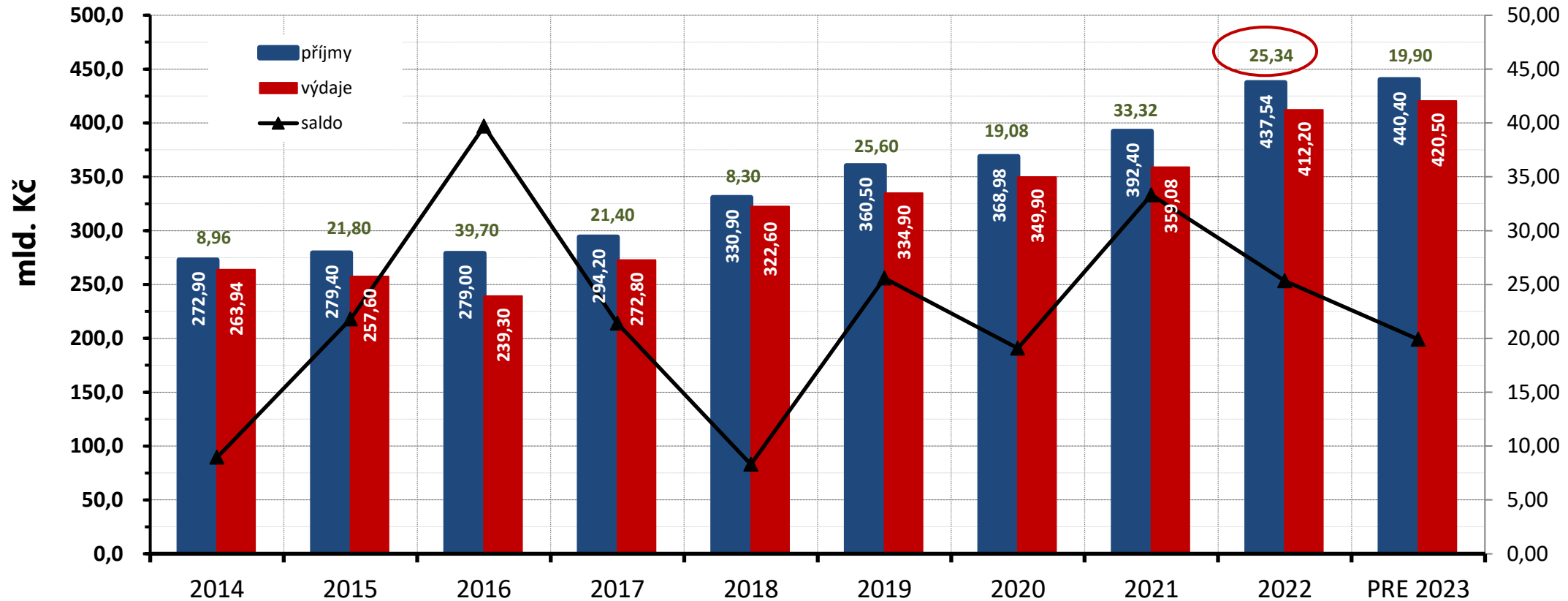
Ministerstvo financí
České republiky

Saldo vládních institucí v hlubokých deficitech

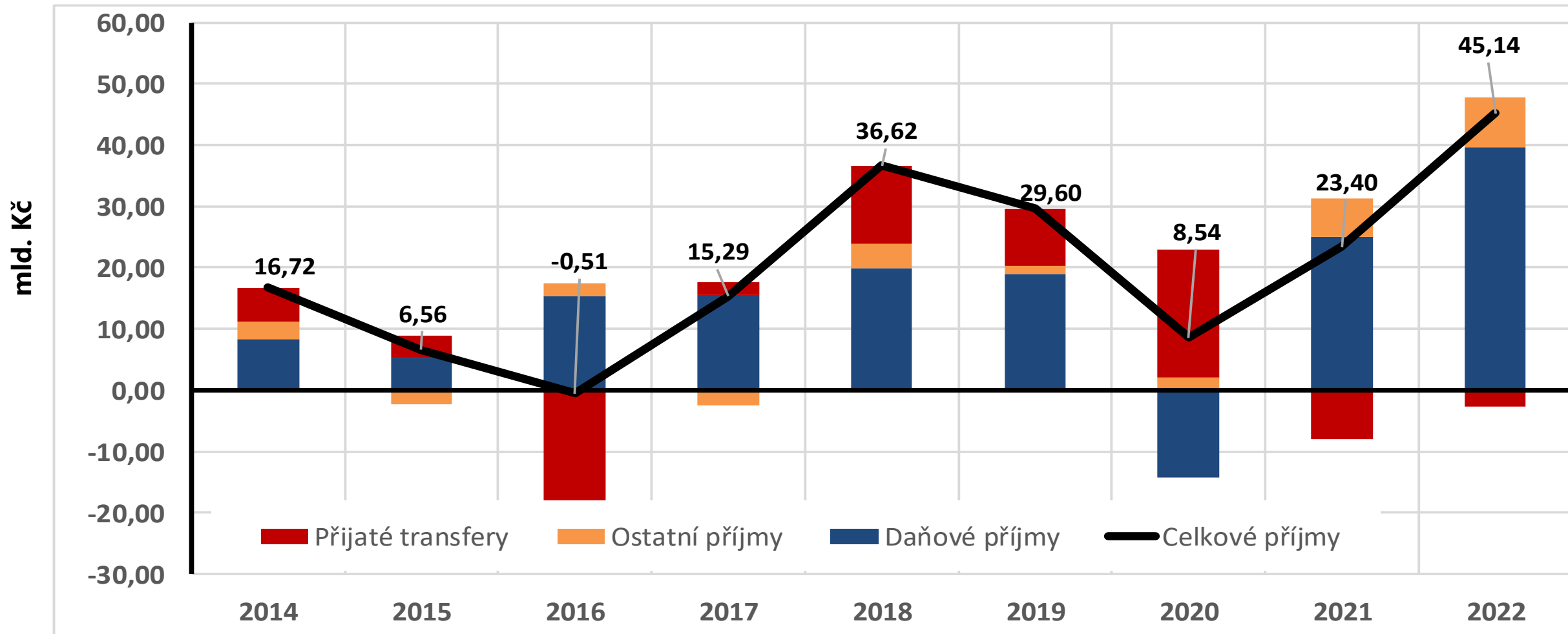
... saldo obcí je však dlouhodobě přebytkové

přebytek se očekává i pro rok 2023

Pokračoval silný meziroční růst příjmů obcí

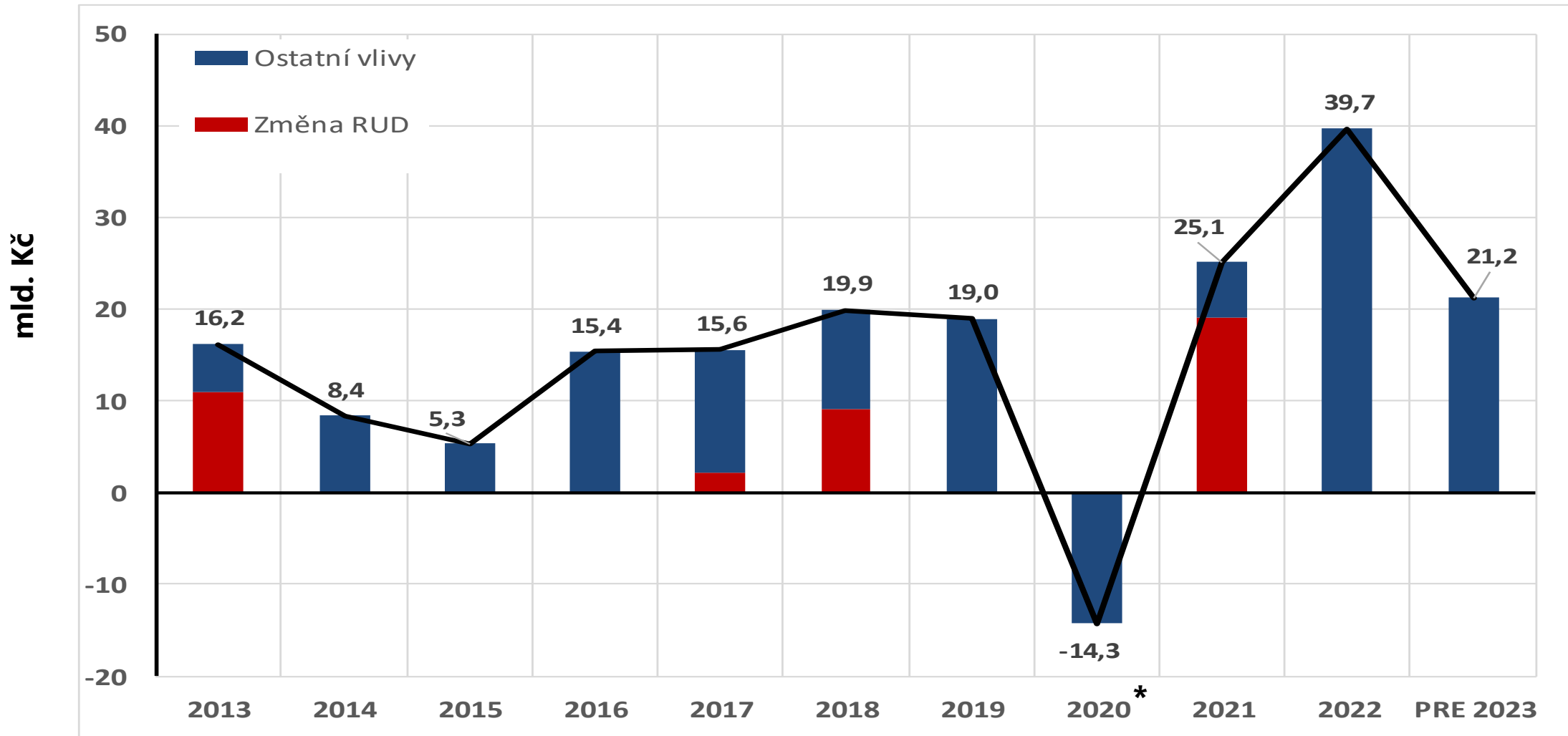

Daňové příjmy obcí prudce rostou

2022, výkaz FIN 2-12M (údaje v mil. Kč)	Období		Meziroční srovnání	
	12/2021	12/2022	mil. rozdíl	% změna
Daňové příjmy	256 013,16	295 681,15	39 667,99	15,49 %
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	47 506,30	52 942,14	5 435,85	11,44%
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	38 703,89	41 226,36	2 522,47	6,52%
<i>z přiznání</i>	2 458,48	3 634,99	1 176,51	47,86%
<i>z kapitálových výnosů</i>	6 343,91	8 080,79	1 736,88	27,38%
Daně z příjmů právnických osob	60 047,98	68 824,32	8 776,34	14,62%
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	53 426,47	61 082,80	7 656,33	14,33%
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	6 621,51	7 741,52	1 120,01	16,91%
Daň z přidané hodnoty	119 437,47	138 833,80	19 396,33	16,24%
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	17 144,52	22 723,66	5 579,13	32,54%
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	3 185,18	3 426,06	240,89	7,56%
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	5 339,23	7 514,03	2 174,80	40,73%
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	516,85	529,70	12,85	2,49%
<i>správní poplatky</i>	2 566,96	2 826,76	259,80	10,12%
Daně v oblasti hazardních her	5 536,29	8 427,09	2 890,81	52,22%
Daň z nemovitých věcí	11 876,22	12 356,78	480,56	4,05%

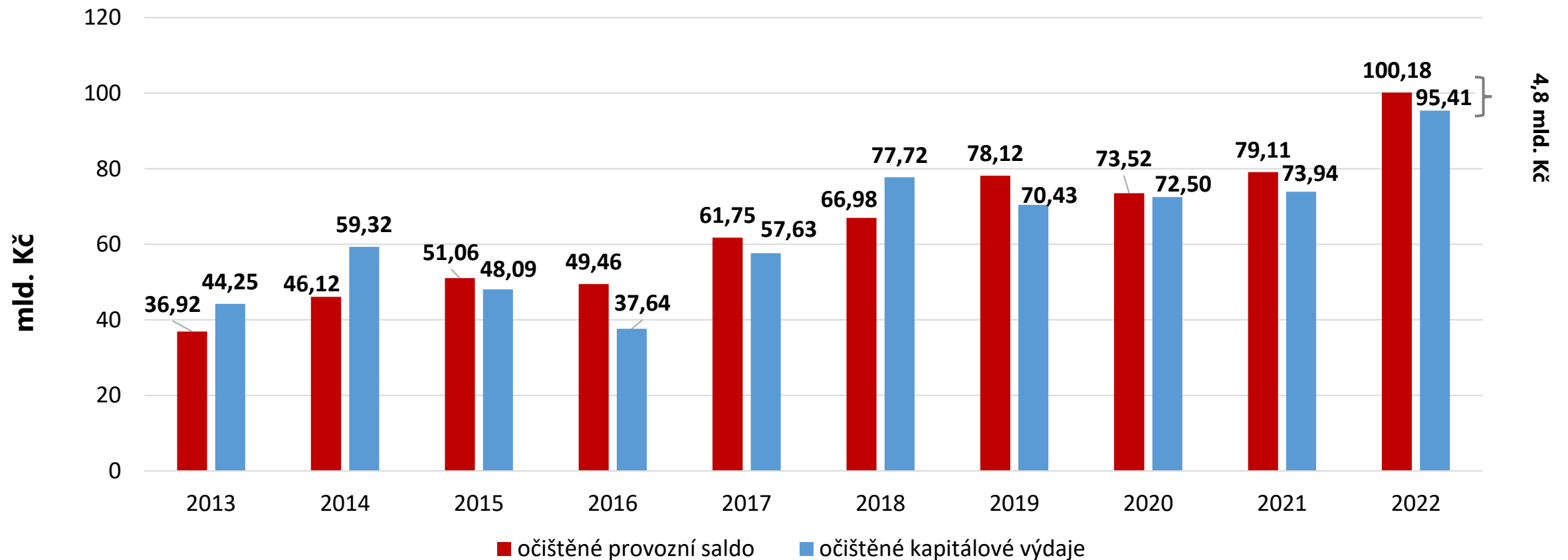
Růst daňových příjmů obcí bude pokračovat

* kompenzace ve výši 13,5 mld. Kč (1 250 Kč / obyv.)

Využití provozního salda očištěného o splátky úvěrů

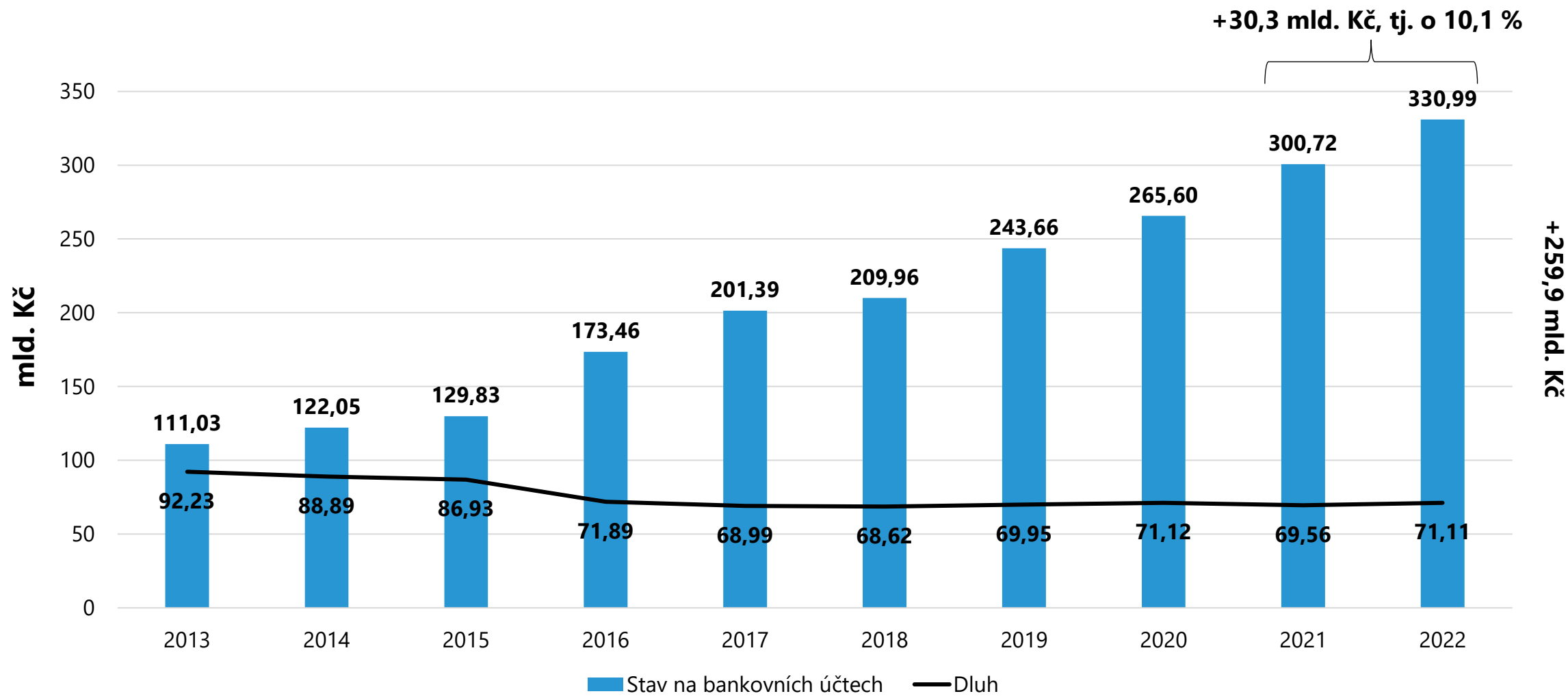

- očistěné kapitálové výdaje = investice z vlastních zdrojů (bez dotací)
- očistěné provozní saldo = provozní saldo bez splátek půjčených peněžních prostředků

... v roce 2022 obce výrazně zvýšily své investice

Stav na účtech a dluh obcí (včetně PO)

... přesto přetrvává trend růstu zůstatků na účtech při stagnujícím dluhu

Prostor pro zlepšení finančního řízení obcí

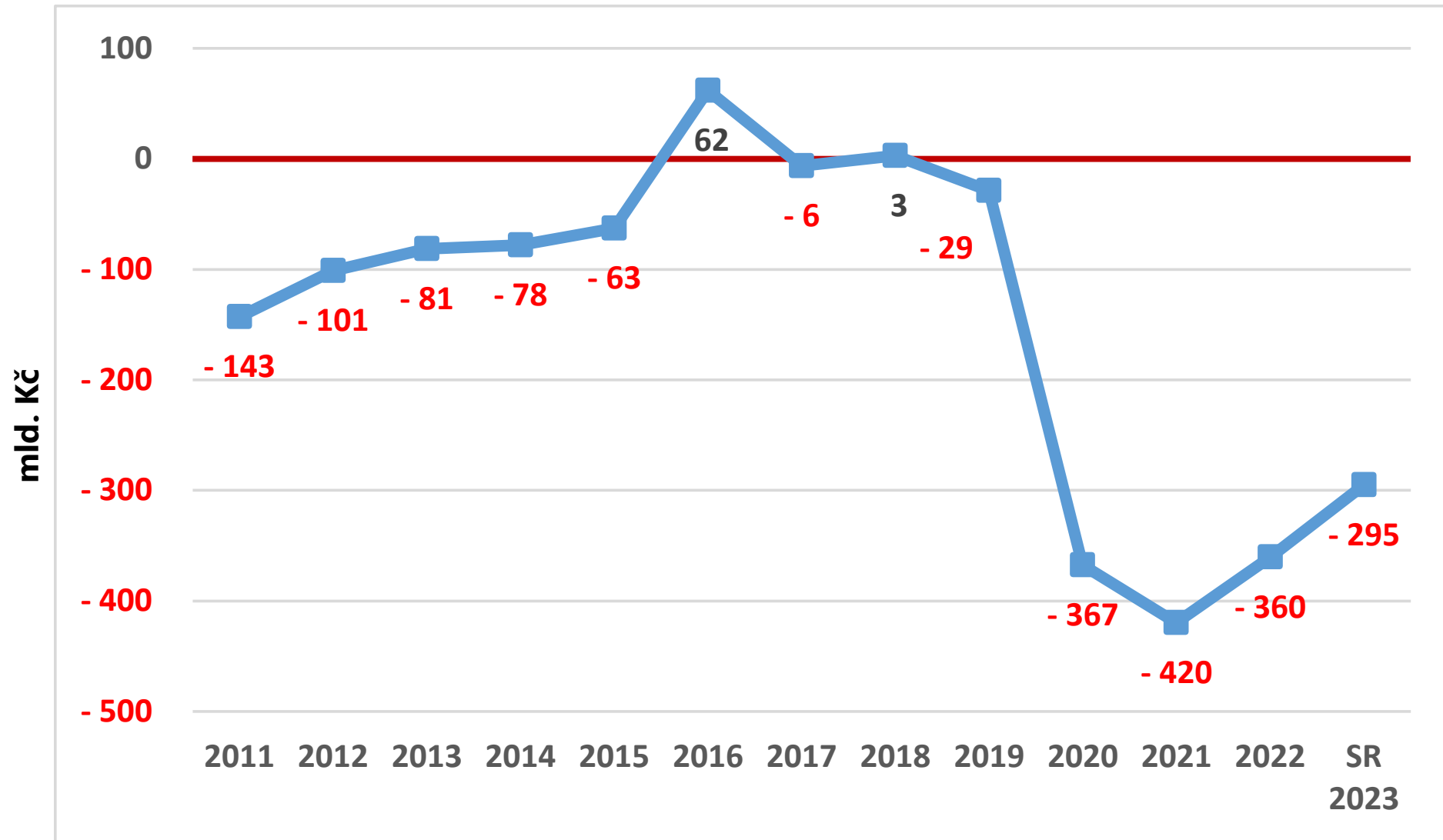
- **využívání** dostupných prostředků a zabránění jejich znehodnocování
- **řešení příjmové strany** rozpočtu obce
 - využívání fiskálních možností: **koeficienty** daně z nemovitých věcí
 - **úprava výše místních poplatků** (snížit rozdíl mezi příjmy a výdaji na poskytování veřejných služeb (např. odpady))
 - **ceny služeb** poskytovaných obcemi jsou často zcela **mimo ekonomickou realitu**
 - MHD, nájemné (diskriminace obyvatel bydlících v soukromém nájmu), teplo, voda, kanalizace ...

Státní rozpočet na rok 2023

Vývoj salda státního rozpočtu

Priority státního rozpočtu na rok 2023

Hlavní cíle:

- podpora obyvatelstva v souvislosti s **inflací a dopady energetické krize**
- pokrytí výdajů v důsledku **válečného konfliktu na Ukrajině**

Hlavní priority na výdajové straně:

- posílení sociálních dávek a zvýšení životního a existenčního minima
- kompenzace plynoucí ze **zastropování cen** silové elektřiny a plynu pro maloodběratele a další nástroje na řešení energetické krize
- posílení výdajů na **obranu** (modernizace Armády ČR a rozvoj obranných schopností)

Hlavní priority na příjmové straně:

- navýšení příjmů mimořádného charakteru
 - zavedení **windfall tax** (daň z neočekávaných zisků)
 - **zastropování tržních příjmů výrobců elektřiny** (neplynové elektrárny)

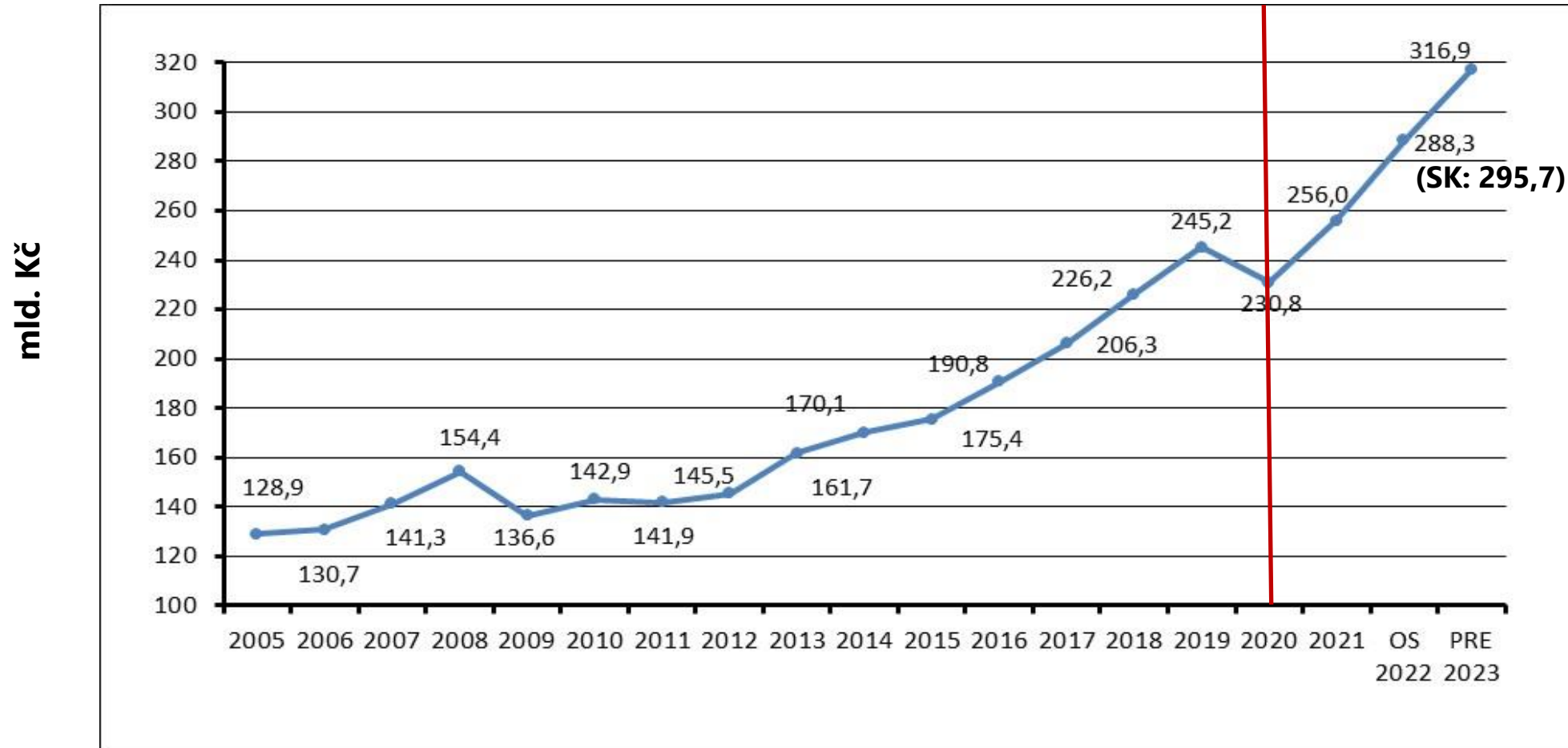

Propočtová predikce daňových příjmů obcí

OBCE (mld. Kč)	2021	2022			2023		
		2022	2022-21	2022/21	2023	2023-22	2023/22
DPH*	119,8	141,0	21,2	17,7%	153,2	12,2	8,7%
DPPO celkem	58,4	62,2	3,8	6,5%	70,3	8,1	13,0%
<i>DPPO*</i>	51,8	55,4	3,6	6,9%	63,1	7,7	13,9%
<i>DPPO plac. obcemi a kraji</i>	6,6	6,8	0,2	2,7%	7,2	0,4	5,9%
DPFO celkem*	46,7	50,8	4,1	8,8%	57,5	6,7	13,2%
<i>DPFO-zvl.sazba</i>	6,3	7,9	1,6	25,4%	9,0	1,1	13,9%
<i>DPFO- placená poplatníky (z příznání)</i>	2,5	3,2	0,7	28,0%	2,8	-0,4	-12,5%
<i>DPFO-placená plátcí celkem</i>	37,9	39,7	1,8	4,7%	45,7	6,0	15,1%
Daň z nemovitých věcí	11,8	11,8			11,8		
Místní, správní poplatky a ost.	8,8	9,7	0,9	10,2%	10,6	0,9	9,3%
Poplatky za znečišť. život. prostř.	3,3	2,6	-0,7	-20,6%	2,4	-0,2	-7,7%
Daň z hazardních her	4,9	7,2	2,3	45,7%	7,8	0,6	8,3%
Celkem	253,8	285,3	+ 31,6	12,4%	313,6	+ 28,3	9,9%
Celkem RUD*	218,3	247,2	+ 28,9	13,2%	273,8	+ 26,6	10,8%

Vývoj daňových příjmů obcí a jejich predikce

Mezi roky
2023-2020
daňové příjmy
obcí vzrostou
o **37 %**
(od r. 2013
vzrostly
2násobně)

Poznámka: jedná se o data z výkazů obcí

Příspěvek na výkon státní správy

SR 2023

ROKY	OBCE + PRAHA			KRAJE			CELKEM		
	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst	Příspěvek	Procentní meziroční nárůst	Meziroční nárůst
2016	8 329			1 070			9 399		
2017	9 078	109%	749	1 141	107%	71	10 219	109%	820
2018	9 550	105%	472	1 197	105%	56	10 747	105%	528
2019	10 517	110%	967	1 317	110%	120	11 831	110%	1 084
2020	10 970	104%	453	1 488	113%	171	12 458	105%	627
2021	11 462	104%	492	1 661	112%	173	13 123	105%	665
2022	11 479	100%	17	1 744	105%	83	13 209	101%	86
2023	12 104	105%	625	1 898	109%	154	14 002	106%	793
Celkem 2023-2016		145%	3 775		177%	828		149%	4 603

- valorizace 2023: obce 5 %; kraje 5 % + 67,8 mil. Kč na digitální technické mapy

Financování přenesené působnosti

struktura příspěvku se pro rok 2023 nemění

Základní působnost

Stavební úřad

Jednotná kontaktní
místa

Pověřený obecní úřad

Občanské průkazy

Veřejné opatrovnictví

Živnostenský úřad

Financování zkušebních
komisařů

Obec s rozšířenou
působností

Územní plánování

Řidičské průkazy

Matriční úřad
(53 % výkon)
(47 % paušál)

 Podle **počtu obyvatel** ve
správním obvodu
 Výkonové financování

Rozpis dle jednotlivých obcí
dostupný na:
(<https://www.prispevekobce.cz/>)

A (nejen) pro nové starosty

Na co se zaměřit při převzetí úřadu po volbách

- revize **interních směrnic** úřadu a přehled/aktualizace **obecně závazných vyhlášek**
- nastavení **podpisových oprávnění** a přístupů k **bankovním účtům (+ účty)**
- nastavení **schvalovacích procedur** (řídícího a kontrolního systému)
- **usnesení** přijatá a finanční operace provedené **v mezivolebním období**, a závazky z nich vyplývající
- probíhající **soudní, daňová, správní řízení**
- probíhající **zadávací řízení + VZMR**
- probíhající **dotační řízení** (vč. kontroly plnění dotačních podmínek)

Na co se zaměřit při převzetí úřadu po volbách

- využívání možností pro **zvýšení příjmů**
- přehled **finanční kondice** obce: provozní saldo (očistění o splátky dluhů), dlouhodobé závazky (vč. výše dluhové služby) a pohledávky (neplatiči...)
- **investiční potřeby, resp. priority** obce na celé volební období
- **plán realizace investic a oprav** s cílem **naplno využívat provozní saldo**
- neplatí obec za něco co **nevyužívá**? (licenční poplatky, smlouvy...)
- není třeba **přesoutěžit** některé smlouvy?
- posouzení efektivity zajišťování služeb **in-house vs. outsourcing**

Dostupnost rozpočtových a účetních informací

MONITOR

ANALYTICKÁ ČÁST

DATOVÝ KATALOG

ENGLISH

Státní správa Územní samospráva Porovnání obcí Metodika Mapa webu O aplikaci

VYHLEDÁVÁNÍ OBCÍ A ORGANIZACÍ

Název obce, organizace nebo IČO

Hledat

PŘEHLED

K 31.05.2022

ČASOVÉ ŘADY

K 31.12.2021

CHARAKTERISTIKA

K 31.05.2022

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

K 31.05.2022

JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY

PRO ROK 2021

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

K 31.03.2022

ÚČETNÍ UKAZATELE

K 31.03.2022

PLNĚNÍ ROZPOČTU

K 31.05.2022

PŘEHLED ÚVĚRŮ A ZÁPŮJČEK

K 31.12.2021

MONITORING A AUDIT

K 31.12.2021

ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST

K 31.12.2021

DRUHOVÝ PRO VÝDAJE

DRUHOVÝ PRO PŘÍJMY

ODVĚTVOVÝ PRO VÝDAJE

FINANCOVÁNÍ

SOUHRNNÝ

období: 12. 2021

částky v: tisících

DRUHOVÝ ROZKLIKÁVACÍ ROZPOČET PRO PŘÍJMY

Rozbalit vše

Obec / Třída / Seskupení položek / Podseskupení položek / Položka	Rozpočet		
	Schválený 2021	Po změnách 12. 2021	Skutečnost 12. 2021
Obec Kout na Šumavě	21 127	25 927	27 632
Daňové příjmy	16 827	16 827	18 399
Nedaňové příjmy	4 034	4 776	4 910
Kapitálové příjmy	5	5	4
Přijaté transfery	261	4 319	4 319

- veřejně dostupná prezenční vrstva *Integrovaného informačního systému státní pokladny* – **MONITOR**

- dostupné na webu MF: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Upozornění:

- kontroly daňových příjmů obcí a krajů
- předávání finančních výkazů v termínech

MONITOR JE APLIKACÍ MINISTERSTVA FINANČÍ ČR

O aplikaci | Metodika | Kontakt | Prohlášení o přístupnosti | Mapa webu | Účetní výkazy za ČR

Specifika obchodního vztahu obcí k bankám

- smlouva o **úvěru**
 - vyhrazená pravomoc **zastupitelstva obce**
- smlouva o **zřízení bankovního účtu; jiné právní jednání**
 - tzv. zbytková pravomoc **rady obce** (resp. starosty v obcích bez rady)

→ **§ 41 odst. 2:**

Právní jednání učiněná bez schválení příslušným orgánem obce jsou **absolutně neplatná**

- **zveřejňování smluv**
 - registr smluv – nad 50 000 Kč (ORP a kraje) – **absolutní neplatnost**
 - webové stránky obce – dotace nad 50 000 Kč (obce I. a II. typu)

Dluh není strašák

- **jak financovat** nový majetek nebo zhodnocení či opravu stávajícího?
- u některých větších akcí (kanalizace, škola...) se obec bez dotace neobejde
- vždy je však nutno zvážit **rizika** a zohlednit:
 - skutečnou **potřebu** (jaké bude využití, atd.)
 - **provozní náročnost** v budoucnu (jak výsledek projektu zatíží běžné výdaje obce)
 - **potřebu oprav a reprodukci** majetku (životnost)

Financování prostřednictvím dotace

- **jeden pozitivní aspekt**
 - uleví rozpočtu obce
 - **řada negativních aspektů**
 - čas – bude vypsán dotační titul? Kdy? **Čím později začnu, tím je to dražší** (inflace, materiál, práce,...)
 - **podmínky** (poskytovatele) – mám aparát na to, abych dodržel všechny podmínky? **Co to bude stát navíc?**
 - **ústupky** (poskytovateli) – dělám i to, co nechci
 - **udržitelnost** – nemožnost měnit výsledky projektu
 - **kontroly a výkaznictví**
 - **další výdaje** – administrativní, propagace, atd.
- = CENA je většinou vyšší než při financování z úvěru**

Financování prostřednictvím cizích zdrojů

■ negativní aspekty

- často složité projednání v zastupitelstvu
- náklady na úroky

■ řada pozitivních aspektů

- **dělám, co potřebuji** – nedělám ústupky
- nehrozí porušení rozpočtové kázně, penále
- **čas** – mám to hned (okamžitý užitek pro občany, levnější zakázky)
- **žádné výkaznictví** vůči poskytovateli
- nevážu zdroje na spolupráci s **kontrolními orgány**

= CENA je většinou nižší než u dotačních akcí

Příklad dobré praxe využití daňových příjmů

Po desítkách let dostanou sportovci ze Svitávky nové zázemí. Radnice postavila sportovní halu

25. 7. 2018

Svitávka

Nová multifunkční hala začne už za měsíc sloužit obyvatelům Svitávky na Blanensku. Radnice ji nechala postavit za 29,5 milionu korun na místě původní tělocvičny, která už byla v havarijním stavu.

Zdroj: ČT 24

- postavena **bez dotací**, s využitím výhodného investičního úvěru.
- **skutečný „SMART“ projekt**: odpovídá potřebám regionu, výrazná úspora energií.
- za několik let provozu město na provoz haly nedoplácí!

Svitávka (u Brna): 1 818 obyvl.,
daňové příjmy (2019): 29 mil. Kč
běžné výdaje: 18,8 mil. Kč
provozní saldo: 14,5 mil. Kč

Závěry a doporučení

- **neodkládat investiční projekty** (peníze na účtech rychle degradují)
- **připravit investice na celé volební období** samosprávy
- **opatrnost při realizaci dotačních investičních akcí**
 - nebude muset obec dělat i to, co nechce? → prodražování akce)
 - udržitelnost – finanční, věcná
- **rozpočet** a střednědobý výhled
 - **vyhodnotit vývoj a stav finanční kondice obce** (provozní saldo, tj. kolik zbyde obci po úhradě provozu, případně vč. splátek dluhu, vývoj běžných příjmů a výdajů, dlouhodobých pohledávek a závazků, přiměřenost rezerv na účtech ...)
 - **revidovat příjmovou stranu** rozpočtu obce
 - zajistit **opravy a rekonstrukce stávajícího majetku** obce
 - **profinancovat** alespoň **provozní saldo** obce

Děkuji za pozornost

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

Ministerstvo financí
České republiky

